

جزوه استخدامی

آمار زیستی و اصول و کلیات اپیدمیولوژی

میهن استخدام برترین ارائه دهنده
جزوات استخدامی در سراسر کشور

میهن استخدام

WWW.MIHAN-ESTEKHDAM.IR

MIHAN.ESTEKHDAM

09112941994

درسنامه کامل (انحصاری)

تعاریف اپیدمیولوژی

اپیدمیولوژی می‌تواند به صورت مطالعه سلامت و بیماری در جمعیت‌ها و ارتباط آنها با محیط و راه‌های زندگی‌شان تعریف شود. در جامعه‌ای که ما خود آن را به سرعت تغییر می‌دهیم، اپیدمیولوژی وظیفه مهمی در حرکت های اجتماعی و تاثیر نهایی که بر سلامت می‌گذارند را بر عهده دارد و تلاش می‌کند به عنوان فعالیتی برجسته تعیین کند در چه زمینه هایی پیشرفت و در چه بخش هایی عقب گرد رخ می‌دهد. موضوعات مرتبط با سلامت مانند قحطی، ناخوشی های همه گیر (مانند همه گیری طاعون)، جنگ و بحران‌ها باعث جابجایی جامعه می‌شوند. شما در کتاب‌های مختلف با تعاریف متعددی از اپیدمیولوژی مواجه می‌شوید که شاید با نگاهی دقیق تر به کلمات کلیدی آنها بتوان تصویری جامع از این علم را استنباط کرد. گرچه تمامی این تعاریف در اصول مشترک هستند اما با مراجعه به هر کدام می‌توان از منظرهای متفاوت با اصول و اهداف این علم آشنا شد. آنچه مورد موافقت همگان است این است که **اپیدمیولوژی، پایه علم بهداشت عمومی است**، و ریشه آن از کلمه یونانی اپی (Epi) به معنای بر یا روی، دمو (Demos) به معنای مردم و لوژی (Logy) یعنی مطالعه، برگرفته شده است. با توجه به تاریخ ارائه تعاریف مختلف اپیدمیولوژی قادر خواهیم بود تا حدودی به سیر تکوین و تکامل آنچه که امروزه به عنوان علم اپیدمیولوژی در جهان مطرح است نیز پی ببریم. ابتدا به برخی از این تعاریف اشاره می‌شود:

تعاریف مختلف

- بقراط حدود ۲۴۰۰ سال قبل اولین بار واژه اپیدمی را بکار برد و کاربرد اپیدمیولوژی را در مطالعه اپیدمی بیماری‌های واگیر، مخاطرات محیطی و مسائل تغذیه‌ای نام برد.
- اپیدمیولوژی رشته‌ای از علوم پزشکی است که همه‌گیری‌ها را بررسی می‌کند (پارکین ۱۸۷۳).
- اپیدمیولوژی علم بررسی توزیع وضعیت سلامت، بیماری، و سایر مسائل مربوط به سلامتی انسان در ارتباط با سن، جنس، نژاد، وضعیت جغرافیایی، مذهب، آموزش، شغل، رفتار، زمان، مکان، شخص و غیره است (سوسر ۱۹۷۳).
- اپیدمیولوژی علم بررسی فراوانی، الگوها، چگونگی علل، انتشار و کنترل بیماری‌ها در گروه‌های مردم است که شامل جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل منظم داده‌های مربوط به بیماری‌هاست (هنیکنز و بورینگ).
- اپیدمیولوژی مطالعه سلامتی و بهداشت در جوامع انسانی است (تریس ۱۹۹۲).
- اپیدمیولوژی یکی از علوم پایه پزشکی است که در مورد توزیع و عوامل تعیین کننده فراوانی بیماری‌ها در جوامع بشری بحث می‌کند (گرینبرگ و همکاران ۱۹۹۲).
- اپیدمیولوژی تلاش‌هایی عمومی، سازمان یافته و هدفمند برای پیشگیری از بیماری‌ها و ارتقاء سلامت است و یا توصیف و تحلیل وجود بیماری‌ها در جامعه و کنترل عوامل مؤثر در وقوع بیماری‌ها است (بیگل هول و همکاران ۱۹۹۳).
- اپیدمیولوژی یک روش تحقیقی برای جستجوی علت یا منبع یک بیماری، ناتوانی، سندرم و یا وضعیت بد است (لیلین فلد و استولی ۱۹۹۴).

- اپیدمیولوژی مطالعه چگونگی توزیع و تعیین کننده های توزیع حالات و وقایع مربوط به سلامت در جمعیتی مشخص، و بهره گیری از این مطالعه برای حل مشکلات بهداشتی است (جان لست ۲۰۰۰).
  - اپیدمیولوژی اندازه گیری عوامل خطرزایی است که در ایجاد، تأثیر و توزیع بیماری ها، ناتوانی و مرگ مؤثرند (برکمن و کوواچی ۲۰۰۰).
  - اپیدمیولوژی مطالعه توزیع، و اندازه گیری فراوانی بیماری ها در جوامع انسانی است (روتمن ۲۰۰۲).
  - اپیدمیولوژی مطالعه چگونگی، علت، کنترل، و اندازه گیری فراوانی و توزیع بیماری، ناتوانی و مرگ در جوامع انسانی است (بوپال ۲۰۰۸).
  - اپیدمیولوژی مطالعه چگونگی توزیع بیماری ها در جمعیت و بررسی عواملی است که در این توزیع تاثیر می گذارد (گوردیس ۲۰۰۹).
  - اپیدمیولوژی رشته ای پژوهشی است که با توزیع و تعیین کننده های بیماری در جوامع سروکار دارد یا اپیدمیولوژی مطالعه رخداد بیماری در جمعیت های انسانی است (فلجر ۲۰۰۵).
  - اپیدمیولوژی مطالعه وقایع مرتبط با سلامتی در جمعیت های تعریف شده است که شامل بررسی وضعیت های خاص و مواجهه ها و عوامل مربوط به میزان است که در رخداد بیماری ها سهیم هستند (مندل و همکاران ۲۰۱۰).
  - طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت اپیدمیولوژی "مطالعه توزیع و عوامل تعیین کننده وقایع یا وضعیت سلامت و کاربرد این مطالعات برای کنترل بیماری ها و سایر مشکلات سلامت است. روش های متفاوتی می تواند در بررسی های اپیدمیولوژی مورد استفاده قرار گیرد: مراقبت و مطالعات توصیفی برای مطالعات مربوط به توزیع و مطالعات تحلیلی برای مطالعه عوامل تعیین کننده، مورد استفاده قرار می گیرند".
- آن چه از تعاریف بالا می توان استنتاج کرد این است که ...

استنتاج از تعاریف مختلف اپیدمیولوژی:

- تأکید بر گروه دارد نه فرد.
- اپیدمیولوژی علم کمیت هاست و با اندازه ها و اندازه گیری ها سروکار دارد.
- علم بررسی ارتباط ها، اختلاف ها، و تغییرات روند و الگوی سلامت و بیماری در جمعیت های انسانی است.
- علم بررسی تفاوت و مقایسه (Compare & Contrast) سلامتی و بیماری است.
- فقط به بیماری و ناتوانی توجه ندارد و سلامتی و مرگ هم در دامنه فعالیت هایش قرار دارد.
- به جنبه های مختلف پیشگیری توجه دارد.
- هم علم (Science) است و هم عمل (Practice).

بنابراین عملکردهای اپیدمیولوژی شامل موارد ذیل است: